

Verslag vergadering raadsronde d.d. 18 mei 2021

Verslag: Het Notuleercentrum

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Severijns
College: wethouder Aarts
Griffie: de heer Verkooijen
Ambtelijke ondersteuning: de heer Wolters

Fractiewoordvoerders: Heine (CDA), Meertens (SPM), Passenier (GroenLinks), Barendse (D66), Van Ham (PvdA), Van Heertum (VVD), Heijnen (SP), Smeets (Partij Veilig Maastricht), Martin (SAB), Van Est (50PLUS), Gunther (Groep Gunther), Krommenhoek (Groep Alexander Lurvink)

De **voorzitter** opent de raadsronde over de Gemeenschappelijke Regeling BsGW. Overeenkomstig artikel 67a van de gemeenschappelijke regelingen ontvangen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van de deelnemende waterschappen voor 15 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening. De raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het deelnemende waterschap kunnen eventueel opmerkingen naar voren brengen ten aanzien van de kadernota BsGW 2022, meerjarenraming 2022-2026 en de voorlopige jaarrekening BsGW. Eventueel kan een zienswijze worden ingediend die dan wordt gevoegd bij de eventuele zienswijzen van andere gemeenten.

Eerste termijn

CDA (Heine) stemt in met het raadsvoorstel en heeft daarbij een paar korte opmerkingen en één vraag. Het tekort is enerzijds veroorzaakt door een stijging van de proceskosten en anderzijds door de genomen maatregelen inzake corona. De stijging van de proceskosten is een voortdurend probleem en is tevens een probleem dat landelijk onderkend is. De VNG onderzoekt momenteel hoe men deze stijging zou kunnen afremmen. Het CDA heeft twijfel bij de veronderstelling dat de toename van de bezwaarschriften in 2020 samenhangen met de pandemie. In het financieel overzicht is een flinke stijging te zien in de meerjarenraming, de vraag is hoe deze stijging zich verhoudt met de in de raad breed aangenomen motie van het CDA tijdens de behandeling van de prebegroting om juist dit soort kostenstijgingen te beteugelen.

SPM (Meertens) is te spreken over deze Gemeenschappelijke Regeling welke een voorbeeld is van hoe men over een Gemeenschappelijke Regeling met betrekking tot de planning- en controlcyclus, en met name over de raming en begroting, aan de deelnemende gemeenten kan communiceren. Het is transparant en geeft informatie over de kerntaken. De SPM is van mening dat eventuele bezwaarschriften op de waardevaststelling laagdrempelig moeten zijn en blijven, de vraag is of dit ook zo is. Een tweede vraag van de SPM is of de specifieke additionele inningskosten als gevolg van apart gemeentelijk invorderingsbeleid apart naar de desbetreffende gemeente worden doorbelast. Een derde vraag die SPM graag beantwoord zou willen zien is al gesteld door het CDA.

GroenLinks (Passenier) sluit aan bij de reeds gestelde vragen. Daarnaast zou GroenLinks graag weten of de redenering in de in te dienen zienswijze dat de post onvoorzien mogelijkwijs te hoog is omdat er minder risico's zijn, een vraag is in plaats van een zekerheid. De fractie denkt dat het goed is om de proceskosten aan te pakken. Een belangrijk element is het aanleggen van een databank, waarbij het streven moet zijn om zoveel mogelijk informatie van de verschillende huizen en woningen op elkaar af te stemmen, want deze informatie blijkt in de databanken heel verschillend te zijn. Dat zou een reden kunnen zijn waardoor het lastig is een goede vergelijking te maken en waardoor er iedere keer proceskosten ontstaan. Als laatste valt het de fractie op dat de huur voor onroerend goed in Roermond een forse post is. Zijn er de afgelopen periode gedachten ontwikkeld over de huur van minder kantoorruimte en meer thuiswerken?

D66 (Barendse) geeft aan dat de technische vraag goed is beantwoord. De fractie kan instemmen met dit stuk.

PvdA (Van Ham) sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Heine en de heer Passenier. Ze wil graag bezwaar maken tegen de taxatie. Is er goed naar de brongegevens gekeken en de databank die telkens gevuld moet worden? Het lijkt erop dat bij een waardebepaling appels met peren worden vergeleken. Zit er een deel in de kwaliteit van de taxaties die oorzaak kan zijn van zoveel bezwaarschriften? Daarnaast wil de fractie graag de manier van aanpak weten van aansporing bij het kabinet om het proceskostenbesluit aan te passen (5.3c).

VVD (Van Heertum) geeft aan dat veel vragen al gesteld zijn. Ten aanzien van de jaarrekening uit de fractie, ook zorgen over de proceskosten. In het verleden is er door het college aandacht gevraagd bij de minister om hier kritisch naar te kijken. De minister zou het WODC een onderzoek laten uitvoeren. De VVD vraagt zich af wat de laatste stand van zaken is met betrekking tot het onderzoek. De fractie kan zich vinden in de zienswijze, echter de stijging van 12,8% in 2020 wordt wel zorgelijk gevonden. Zeker als men bedenkt dat BsGW juist is opgericht om kosten te besparen door met elkaar samen te werken. Onduidelijk is wat nu de kostenstijging voor Maastricht zou zijn als de zienswijze zou worden overgenomen, de fractie zou hier graag meer duiding op hebben. In de stukken is geen taakstellende aparte kostenreductie opgenomen. Is het mogelijk dat dat een zienswijze zou kunnen zijn die ingediend kan worden, om op die manier een stok achter de deur te hebben om die kostenstijging in de gaten te houden? Ondanks het streven in het formatieplan van een reductie van 20 fte?

SP (Heijnen) mist de doorberekening van de hoge proceskosten, Verder is de SP geïnteresseerd in hoeverre de bedrijfsvoeringprocessen tussen al deze gemeenten en de BsGW nu op orde zijn en op welke wijze eventuele tekorten worden aangepakt. Daarnaast vraagt de fractie zich af hoe wordt omgegaan met de privacy van de diverse partijen en betrokkenen aangezien er met zeer veel persoonsgegevens wordt gewerkt.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) geeft aan dat de wethouder over de proceskosten al eerder goed heeft uitgelegd dat hij daar vrij weinig aan kon doen. De fractie heeft al meerdere malen zorgen geuit over het feit dat er 50% of zelfs 75% meer bezwaarschriften zijn ingediend. Er gaat veel veranderen op de huizenmarkt, de vraag is of dat positief is voor deze proceskosten aangezien de verwachting is dat de proceskosten in de komende jaren nog meer gaan stijgen. Hij vreest dat dit nog meer kosten voor de gemeente met zich mee zal brengen. Bij de risicoanalyse staat dat er informeel contact is met de verbonden partijen. In het rood staat erbij 'vaak', het betreft de operationele werkzaamheden en ambtelijke beleidsvoorbereidingen. De vraag is waarom dit, als er vaak contact is, roodgekleurd is? Partij Veilig Maastricht geeft aan het verder een goed stuk te vinden.

SAB (Martin) is tevreden over het stuk, maar benoemt ook het punt van de proceskosten. Zolang men met deze systematiek blijft werken, met name bij de waardebepaling, komt men hier niet onderuit. Er worden voor huur- en koopwoningen verschillende bedragen gebruikt voor exact dezelfde woningen. De waardebepaling berust op aannames en de verkoopprijs van vergelijkbare woningen, niet op wat er aan het huis gebeurd is. De fractie is van mening dat het een prima stuk is, maar dat deze systematiek wel nagekeken mag worden, evenals de database die gehanteerd wordt.

50PLUS (Van Est) is bezorgd over de stijgende kosten en dat er in het financiële overzicht een tekortkoming te zien is ten opzichte van reservering in de begroting voor de komende jaren. Er is een verschil zichtbaar, een verhoging van 12%, tussen de begrotingen 2021 en 2022. De fractie vraagt zich af wat de wethouder gedaan heeft met de motie die op 2 september vorig jaar is aangenomen. Ten aanzien van de jaarrekening is te zien dat het verlies voor een deel wordt veroorzaakt door COVID. De vraag van de fractie is of deze kosten niet door de landelijke overheid worden gedekt omdat dit immers kosten zijn waar men niets aan kan doen. In de jaarrekening wordt rekening gehouden met een extra bijdrage van € 188.000, is dat een verlies of is het een dekking? Want in de gemeentebegroting staat voor 2020 juist € 150.000 minder dan in de begroting van BsGW. Kijkend naar het budget perceptiekosten heeft 50PLUS bedenkingen bij het feit dat er € 41.000 wordt afgedekt door een bezuiniging in 2021. Als er dan in 2021 een tekort ontstaat, gaat dit dan weer afgedekt worden door een bezuiniging in 2022? Wat betreft de proceskosten lijkt er niets te verbeteren. De fractie oppert om onafhankelijk te laten kijken naar een mogelijke verbetering van de inschatting. Tot slot valt het bij het bekijken van de meerjarenraming op dat de begrotingen steeds sluitend worden gemaakt door een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Dat lijkt in strijd met de aangenomen motie van 2 september.

Groep Gunther (Gunther) kan aansluiten bij de vragen die gesteld zijn over de proceskosten. Hij steunt het voorstel van collega Van Est om hier goed naar te laten kijken van harte.

Groep Alexander Lurvink (Krommenhoek) geeft aan dat de vragen over de proceskosten reeds gesteld zijn en kan instemmen met het voorstel.

Wethouder Aarts spreekt zijn dank uit voor de complimenten die gemaakt zijn met betrekking tot de stukken.

Het zijn uitvoerige stukken die helder inzicht bieden. Een hardnekkig terugkerend probleem is het punt van de proceskosten waar al regelmatig over gesproken is in de raad. Er wordt hard gewerkt om deze kosten te beperken. Er is op aangedrongen bij BsGW om naar die proceskosten te kijken en maatregelen te nemen. De wethouder heeft namens de gemeente Maastricht een brief geschreven aan de Tweede Kamercommissie om dit bij de minister kenbaar te maken. Niet alleen over de proceskosten als zodanig, maar ook naar het systeem van de proceskosten. Veel problemen worden veroorzaakt door de afschaffing van een regeling waarin stond dat als er maar een klein verschil was in de getaxeerde waarde en de tegentaxatie, dat dat niet kon leiden tot een proceskostenveroordeling. Het is een businessmodel geworden voor een heleboel bedrijven. De minister heeft een instituut gevraagd om te onderzoeken of dat een businessmodel is. Daar is echter geen goede conclusie uitgekomen omdat die bedrijven daar niet aan hebben meegewerkt. Het belangrijkste is echter, dat is ook bepleit bij de minister, om geen proceskostenvergoeding te geven als er sprake is van een te gering belang. Aangezien de proceskosten blijven spelen, heeft het naar de toekomst toe gevolgen voor de kosten van de BsGW. Dat zijn kosten die door de rechter worden opgelegd, wat het lastig maakt voor de BsGW om de bedrijfsvoering als zodanig uit te voeren. Er zijn al maatregelen genomen, maar het blijft spelen. Persoonlijk is wethouder Aarts ervan overtuigd dat het pas echt opgelost wordt als de proceskostenregeling als zodanig verandert, zodat de burger geen kosten heeft als hij bezwaar maakt. De BsGW moet ook voldoen aan de voorschriften van de Waarderingskamer. Uiteraard is er altijd ruimte voor verbetering, maar men heeft als BsGW een enorme achterstand omdat er niet te hoog en niet te laag getaxeerd mag worden. Het voornaamste is dat de zaak landelijk in beweging komt. De advocatuur verdiende te weinig aan het proces in het algemeen en daarom is het proceskostenbesluit met 40% verhoogd. Gelukkig tot nu toe niet voor deze, want anders was dat er ook nog eens bijgekomen. Een voortdurend punt van aandacht is of de BsGW de bedrijfsvoering aan kan passen. De BsGW heeft in de beginjaren een aantal jaren geen indexering gevraagd en geprobeerd de bedrijfsvoering zo efficiënt mogelijk in te richten en daaruit de indexering te betalen. Dat is nu afgelopen. Daarnaast heeft de BsGW een project staan doordat zij veel mensen hebben overgenomen van de toetredende gemeenten. Dat project loopt, daar moeten 20 fte's minder voor komen. Hier is een budget van € 4 miljoen voor gekregen, dat terugbetaald moet worden uit de winst die voortkomt uit dat lage aantal fte's (€ 1,3 miljoen per jaar) als het zover is. De wethouder is het eens met één van de sprekers dat al veel gedaan wordt maar dat hiernaar wel gekeken moet blijven worden. Graag wacht hij een onderzoek van de rekenkamer van Venlo af die ook een onderzoek doet naar de kosten van de BsGW. Kostenoverschrijdingen in het verleden zitten met name in COVID. In het begin van de COVID-periode moesten 30 gemeenten op één lijn zien te komen om gezamenlijk tot betalingsuitstel te komen. Het heeft veel geld gekost, in totaal rond de € 2 miljoen, maar voor de gemeente Maastricht gaat het om tonnen.

De wethouder heeft hiermee het algemene thema van de proceskosten en de bedrijfsvoering beantwoord en gaat over tot beantwoording van de vragen van de fracties.

De wethouder neemt aan dat de inningskosten niet aan gemeenten worden doorbelast, dit wordt bevestigd door de heer Wolters.

Wat betreft de vraag over de zienswijze gaat de wethouder ervan uit dat de aanname in de zienswijze klopt. Het is niet de bedoeling dat daar onzekerheid uit spreekt, echter moet nog wel het bericht en de reactie van de BsGW afgewacht worden. Het is mogelijk dat er hierdoor een ander licht op geworpen wordt.

De databank moet natuurlijk goed zijn, het is lastig voor de BsGW om voor wat betreft de taxaties sturend te zijn op de proceskosten. Daar blijft de overheid een achterstand houden.

Het is de vraag of thuiswerken direct kan leiden tot kostenreductie in het kader van de huur. Dit hangt bijvoorbeeld af van de huurperiode.

Het kabinet is aangesproken en ook de Tweede Kamercommissie is rechtstreeks aangeschreven omdat alleen het aandringen vanuit de VNG onvoldoende werd geacht.

In antwoord op de vraag wat het aan kosten scheelt als de zienswijze wordt ingediend, geeft de wethouder aan dat hij dit niet precies kan duiden omdat de zienswijze betrekking heeft op de proceskostenreductie en niet duidelijk is wat daaruit komt.

De vraag over het beleid met betrekking tot persoonsgegevens is al eerder behandeld en de wethouder meent dat dit al naar de raad gestuurd is. Hij zal dit nakijken en eventueel alsnog toesturen.

De wethouder denkt dat de COVID-kosten van uitstel van betaling niet landelijk vergoed worden. Er is wel voor gepleit om kwijtscheldingen voor vergoeding aanmerking te laten komen. Wat de wethouder betreft gaat er binnenkort een brief richting Den Haag om dat te bepleiten.

De extra bijdrage van € 188.000 staat de wethouder niet helder voor de geest. Hij vraagt aan de heer Wolters om dat te beantwoorden.

Er is al een speciaal orgaan dat onafhankelijk kijkt naar de inschattingen van de taxaties, de Waarderingskamer. Zonder goedkeuring mag men geen ozb opleggen.

Uit de benchmark blijkt dat de BsGW het financieel redelijk goed doet, ondanks de hoge proceskosten.

Op de vraag over de vele ambtelijke contacten antwoordt de wethouder dat in het algemeen veel ambtelijke contacten standaard als risicovol omschreven wordt. Veel contacten kunnen tot veel misverstanden leiden, maar het leidt vaak ook tot heel goede resultaten.

De wethouder vraagt aan de heer Wolters de vraag van 50PLUS te duiden.

De heer Wolters antwoordt dat een inschatting is gemaakt op basis van de stukken die ontvangen zijn van de BsGW over het verwachte verlies over het jaar 2020. Daarvoor is een bedrag opgenomen in de jaarrekening. Naar nu is gebleken is dat voor een deel te weinig. Als het Algemeen Bestuur daartoe besluit, zal dit bedrag voldaan moeten worden in de vorm van een extra bijdrage. Dit bedrag zou uit het budget voor 2021 moeten komen en komt daarom als zodanig voor in het voorliggende voorstel.

50PLUS (Van Est) laat dit antwoord even bezinken. Het antwoord is redelijk gedetailleerd en hij zal eventuele verdere vragen terugkoppelen aan de heer Wolters

Tweede termijn

CDA (Heine) heeft geen vragen voor de tweede termijn. Voor het CDA is dit een hamerstuk.

SPM (Meertens) heeft geen vragen. Ook voor de SPM is dit een hamerstuk.

GroenLinks (Passenier) heeft geen vragen. Voor de fractie is dit een hamerstuk.

De **voorzitter** constateert dat D66 al heeft aangegeven dat het een hamerstuk is.

PvdA (Van Ham) dankt de wethouder voor de beantwoording en neemt het graag mee terug naar de vaste woordvoerder op deze portefeuille.

VVD (Van Heertum) dankt de wethouder voor de uitgebreide toelichting. Hij vindt het ook een hamerstuk.

SP (Heijnen) vindt het een goede uitleg, het is een hamerstuk.

Partij Veilig Maastricht (Smeets) dankt de wethouder voor de goede uitleg. Hij acht het een hamerstuk.

SAB (Martin) acht het een hamerstuk.

50PLUS (Van Est) wil nog één vraag stellen. Hij vond de opmerking van de wethouder interessant over het instituut van de Waarderingskamer. Bij voldoen aan het waarderingskader, is het alsnog mogelijk beroepen te verliezen door een verkeerde taxatie. De vraag van de fractie is of dit goed begrepen is.

Wethouder Aarts antwoordt dat dit niet het waarderingskader betreft, maar de Waarderingskamer, die dat aan kwaliteitsvoorschriften toetst. Als hieraan niet voldaan wordt, zouden geen ozb-aanslagen verstuurd mogen worden. Het probleem zit niet in de taxaties, maar de eigenaar zal altijd zijn huis beter kennen. Als een klein verschil resulteert in duizenden euro's aan proceskosten, dan is dat niet wenselijk. De oplossing is zijns inziens simpel: één regel in het besluit als het verschil in taxaties minder dan 10% is, dan is er geen reden voor proceskostenveroordeling.

50PLUS (Van Est) houdt het nog aan.

Groep Gunther (Gunther) acht het ook een hamerstuk.

Groep Alexander Lurvink (Krommenhoek) acht het ook een hamerstuk.

De **voorzitter** constateert dat alleen de PvdA en 50PLUS het voorstel nog meenemen naar de fractie. Hij dankt iedereen voor de inbreng en wenst allen een plezierige avond.